

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Σύνδρομνται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς

Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βέλικερη καὶ «Ἐστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΑΗΡΑΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

11 Ὁδὸς Μουσῶν 11

Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π.μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς οκτῶν ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποσταλλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οἱ ἀνιάτοι ὑπὸ στέγην. Σοφία Χλωροῦ. — Αἱ γυναῖκες τῶν γραμμάτων τῆς Γαλλίας (κατὰ τὸν Jules Lemaitre, ὑπὸ κ. Ἐλένης Γεωργιάδου). — Ἡ χειραφετημένη (ὑπὸ Μάϊας). — Φιλολογικὴ κίνησις. — Μαθήματα καὶ βιβλία. — Ἡ Δουῖς. Οἱ σεισμόπληκτοι. — Βιβλία. — Ἀλληλογραφία. — Πρὸς τὰς κ. συνδρομητρίδας μας. — Εἰδοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς. — Ὁ μικρὸς ἥρωα ὑπὸ deſAmicis.

ΟΙ ΑΝΙΑΤΟΙ ΥΠΟ ΣΤΕΓΗΝ

Τὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ αἰῶνος ἡμπορεῖ νὰ εἴπῃ τις ὅτι φέρεται ὡς χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τοῦ φύλου μας τὸν ἀλτροῦισμόν. Ὅσον καὶ ἂν ἡ ὕλη ἐπικρατεῖ εἰς τὴν καθόλου ἐξέλιξιν τῆς κοινωνικῆς κινήσεως, ὅσον καὶ ἂν τὸ ἐγὼ πρωτοστατεῖ καὶ βασιλεύῃ, ὅσον καὶ ἂν ὁ αἰὼν αὐτὸς χαρακτηρίζεται πᾶν ἄλλο ἢ αἰὼν τοῦ ιδεώδους, ἐν τούτοις αἱ γυναῖκες αἱ σύγχρονοι ἀποτελοῦν, ἴσως, τὸν μᾶλλον ιδεώδη τύπον μεταξὺ τῶν γυναικῶν ὅλων τῶν αἰῶνων.

Διὰ τὴν σημερινὴν γυναῖκα ἐγὼ δὲν εἶναι μόνον ἓν ἄτομον, μία προσωπικότης. Ἄλλ' οὔτε λούεται εἰς τὰς ἀκτῖνας αὐτὰς τοῦ ἐγὼ μόνον ὁ στενὸς τοῦ περιβάλλοντος κύκλος, μόνον ἡ οἰκογένεια. Ἰτως διότι αἱ γυναῖκες ἐπὶ μακρὰς σειρὰς αἰῶνων ὄχι ὡς ἄτομα, ἀλλὰ ὡς ομάδες ἐν τῇ ὁλότητι των ἔπαθον πολλὰ, ἠσκήθησαν εἰς τὸ μέγα ἔργον τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ ἐξωκειώθησαν νὰ μὴ ζοῦν δι' ἑαυτὰς μόνον, ἀλλὰ νὰ θέτουν καὶ ἐξαρτοῦν τὴν ἰδίαν εὐδαιμονίαν ἐκ τῆς εὐδαιμονίας τῶν ἄλλων. Εἰς τρόπον ὥστε αἱ σημεριναὶ γυναῖκες ἐξηγνιμέναι ψυχικῶς ἀπὸ τὸ μέγα αἶσθημα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως, μόλις ἤρχισαν νὰ ἀναπνεύουν ἐλευθερώτερον κἄπως ἀέρα, μόλις ἤρχισαν νὰ ἀνέρχονται εἰς κἄπως ὑψηλότερον καὶ πνευματικώτερον βίον, καὶ νὰ αἰσθάνωνται τὴν δύναμιν τῆς αὐτενεργείας καὶ αὐτοβουλίας καὶ ὡς ἰδικῶν τῶν προνόμιον, ἀμέσως ἔγεινε καὶ ὁσημέραι γίνεται καταφα-

νέστερον τὸ ἀλτροῦιστικὸν τῶν πνεύμα. Ἐσυνείθησαν νὰ λησμοῦν ἑαυτὰς κατὰ τοὺς αἰῶνας τῆς δουλείας, καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ λησμονῶνται καὶ τώρα κατὰ τὴν ἀνατολὴν τῶν ἐλευθέρων τῶν ἡμερῶν. Ἡ φιλανθρωπία, εἰς ἣν πρωτοστατεῖ σήμερον ἀποκλειστικῶς σχεδὸν τὸ φύλλον μας, καὶ ἦτις τοιαύτην ἔλαβεν ἕκτασιν καὶ συστηματικὴν ἐξέλιξιν, εἶναι τὸ ἀπτότερον δείγμα τοῦ γυναικείου ἀλτροῦιστισμοῦ.

Ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὸν στενὸν μας κύκλον, γίνεται πολὺ ἀπτή, πολὺ καταφανὴς ἡ ἀλτροῦιστικὴ τάσις τῆς γυναικός. Εἰς τὴν φιλανθρωπίαν ἐπὶ παραδείγματι τὴν θετικὴν, τὴν πραγματικὴν αἱ γυναῖκες ἐπρωτοστάτησαν χωρὶς ἐγώιστικὰς ἀξιώσεις καὶ ὑπὸ ἀγνὸν καὶ καθαρὸν πνεῦμα ἀλτροῦισμοῦ. Πουθενὰ τὸ ὄνομά των δὲν ἀναγράφεται μὲ χρυσὰ γράμματα, πουθενὰ δὲν ἐπεζήτησαν τιμὰς καὶ ἀξιώματα, καὶ ὅμως δὲν ὑπάρχει πόνος, τὸν ὁποῖον νὰ μὴ ἐζήτησαν νὰ ἀνγκουφίσουν· δὲν ὑπάρχει δυστυχία, τὴν ὁποῖαν νὰ μὴ ἀνευρίσκουν καὶ νὰ μὴ συνδράμουν, δὲν ὑπάρχει ἀθλιότης, διὸ τὴν ὁποῖαν νὰ μὴ συμπᾶσχουν.

Τὴν φιλανθρωπίαν τὸ φύλλον μας ἔκαμεν ἔργον του, τὴν προήγαγεν εἰς ἐπιστήμην, τὴν τελειοποιεῖ καθ' ἑκάστην, τὴν διαίρει εἰς κλάδους, εἰς κατηγορίας, τὴν ταξινομεῖ ἀναλόγως καὶ δι' αὐτῆς ἀποσπᾷ τόσα θύματα ἀπὸ τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν ἀθλιότητα καὶ προλαμβάνει τόσα κακά.

Ἡ κατηγορία τῶν δυστυχῶν, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ διατρέχει κίνδυνον, ὑπῆρξε πάντοτε εἰς τῶν κυριωτέρων κλάδων τῆς φιλανθρωπίας. Ὁ ἀσθενὴς ἀποθνήσκει, ἐὰν δὲν ληρῆθῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ἔγκαιρος πρόνοια· καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς φιλανθρωπίας ἐν γένει τὴν πρώτην καὶ μεγάλην κλίμακα κατέχουν τὰ νοσοκομεῖα.

Ἐκεῖ εἰς πατῆρ ἢ μία μητέρα ἀνακτοῦν τὴν υγείαν καὶ ἀποδίδονται εἰς τὴν οἰκογένειάν των υγιεῖς ὡς καὶ πρότερον ἀλλὰ καὶ ἐν μέλος τῆς κοινωνίας μας ἀποδίδεται εἰς τὴν κί-

νησιν του μηχανισμού αυτής, εις παράγων ἴσως κοινωνικῆς ἢ ἔθνικου πλούτου σώζεται. Διὰ τοῦτο τὰ νοσοκομεῖα ἤμποροῦσαν καὶ ὤφειλαν νὰ θεωρῶνται ὡς ἔθνικὰ ἰδρύματα μεγίστης σπουδαιότητος καὶ περὶ αὐτῶν μᾶλλον ἢ πολιτικῆς νὰ μεριμνᾷ ἢ ἡ ἰδιωτικὴ φιλανθρωπία.

Ἄλλὰ παρὰ τοὺς ἀσθενεῖς, τοὺς ἀνακτιῶντας τὴν υγείαν, τοὺς ἀσθενεῖς τῶν ὁποίων ὁ ὀρίζων τῆς ζωῆς ἐξακολουθεῖ νὰ φωτίζεται μὲ τὰ φωτεινὰ τῆς ἐλπίδος χρώματα, ὑπάρχει καὶ ἄλλη κατηγορία δυστυχῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ υγεία εἶπε τὸν τελευταῖον τῆς ἀποχαιρετισμὸν καὶ ἡ ἐπιστήμη τὴν τελευταίαν τῆς λέξιν. Αὐτοὶ εἶναι οἱ κατὰδικοὶ εἰς ἰσόβια δεσμά πόνου καὶ στεναγμῶν καὶ ἀθλιότητος· αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀνιάτοι, οἱ σύροντες τὴν ἄλυσιν τῆς ὀδύνης πολλὰκις ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, χωρὶς οὔτε αὐτὸς ὁ θάνατος νὰ τοὺς ἐλεῆ, οὔτε ἡ κοινωνία νὰ τοὺς ἀνακουφίῃ.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ πολυτάλαντοί μας ἴδρυσαν μακροπρότευστα μέγαρα, διὰ νὰ φιλοξενήσουν τὰ ὄρατα γράμματα, τὰ ὅποια ἤμποροῦσαν καὶ εἰς τὸ ὑπαίθριον νὰ διδάσκωνται, —ἐὰν ἀνάτελιγῃ ποτὲ ἡ ἡμέρα τῆς διδασκαλίας των αὐτῆς— ἴδρυσαν βουλοὺς χρυσοποικίλους τῶν μουσῶν, διέθεσαν ἑκατομμύρια εἰς ἀνορίξεις τοῦ Πεντελικοῦ λατομείου, εἰκονίζοντες οὕτω μὲ χρυσᾷ ἐπὶ τοῦ μαρμάρου γράμματα τὸν χρυσοῦν ἐγωῖσμόν των πρωτοστατοῦντα ἐν παῖσιν. Ὑπὲρ τῶν ἀνιάτων ὅμως τίποτε.

Εἰς τὰς γυναῖκας λοιπὸν ἔμενε καὶ πάλιν ὁ κληρὸς νὰ δώσουν μίαν στέγην εἰς τὰ ἀτυχή θύματα τοῦ αἰωνίου πόνου, εἰς αὐτὰς νὰ περισυλλέξουν ἀπὸ τὰς τρώγλας καὶ ἀπὸ τοὺς δρόμους τοὺς εἰς ἰσόβιον μαρτύριον καταδικασμένους ἀνιάτους.

Πρὸ δεκαετίας περίπου τῆς πρωτοβουλίας καὶ εἰσηγήσει τῆς Δος Μπέσσης Μάσσονος συνήλθομεν μερικαὶ κυραὶ καὶ περιεμαζεύσαμεν ἀπὸ τοὺς δρόμους δυστυχεῖς τινὰς νεάνιδας ἡρωτηρικῆς καὶ ἐπιληπτικῆς καὶ παραλύτους. Ἀπετελέσαμεν ἐν συμβούλιον μὲ πρόεδρον τὴν εἰς πᾶν καλὸν πρωταγωνιστοῦσαν κ. Ναταλίαν Σούτσου καὶ μὲ μόνας τὰς συνδρομάς, ἃς ἐκάστη ἐξ ἡμῶν περισυνέλεγεν ἀπὸ τὰς φίλας καὶ γνωστὰς τῆς, ἐνοικιάσαμεν ἐν πτωχῶν οἴκημα καὶ ἐστεγάσαμεν τοὺς πρώτους μας ἀσθενεῖς. Ἐκτοτε μὲ μεγάλους ἀγῶνας καὶ κόπους καὶ πάντοτε μὲ τὸν ὀβολὸν τῶν πολλῶν χωρὶς κεφάλαιον, ἀλλὰ μὲ ἀνεξάντλητον ἐπιμονὴν καὶ ἐγκαρτέρησιν, κατωρθώσαμεν βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον νὰ αὐξήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνιάτων μας εἰς τριάκοντα. Καὶ συντηρήθη τὸ «Ἀσυλὸν» μας ἡμέρα τῆς ἡμέρας, χωρὶς ὅμως οὔτε μίαν μεγάλην, γενναίαν δωρεὰ νὰ προσέλθῃ ἐπίκουρος εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν φιλάνθρωπον αὐτὸ ἔργον μας.

Σοφία Χλωροῦ

Εἰς μίαν γυναῖκα καὶ πάλιν, μὲ μεγάλην καρδίαν, ἡ ὁποία ἐμαρτύρησε τὸ μαρτύριον αὐτὸ τοῦ ἀνιάτου πόνου καὶ τῆς ἀνιάτου ὀδύνης, εἰς μίαν γυναῖκα, ἡ ὁποία εἰς τὰς ἰδικὰς τῆς πικρίας καὶ τὴν ἰδικὴν τῆς πληγὴν ἠθάρθη τοὺς ὀδυνηροὺς νυγμοὺς ὧλων ἐκείνων, αἵτινες πλὴν τοῦ πόνου ὑφίστανται καὶ τὸ τρομερὸν μαρτύριον τῆς πείνης καὶ τῶν στερήσεων· εἰς μίαν γυναῖκα δοκιμασθεῖσαν πολυεσθῶς ἐν τῇ ζωῇ καὶ μόνον ἐν τῇ ἀγαθοεργίᾳ καὶ ἐν τῇ ἀνακουφίσει τῶν δεινῶν τῶν ἄλλων ἀντιλήτσα ὀλίγην χάριν, εἰς τὴν αἰδιδιμον Σοφίαν Χλωροῦ ἐπεφυλάσσετο νὰ δώσῃ στέγην μόνιμον καὶ διαρκῆ εἰς τοὺς ἀνιάτους μας.

Ἡ Σοφία Χλωροῦ ἡ κληροδοτήτσα εἰς τὸ «Ἀσυλὸν» ἐκάτον εἴκοσι χιλιάδας δρ. πρὸς ἴδρυσιν οἰκοδομῆς, ἡ Σοφία Χλωροῦ, ἥς ἡ μνήμη θὰ ζήσῃ εἰς τὰς καρδίας ὧλων τῶν δυστυχῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ζωὴ εἶναι μίαν συνεχῆς σειρὰ πόνου, ἡ Σοφία Χλωροῦ εἰς τὴν καθόλου διάταξιν τῆς διαθήκης τῆς διατυπώνει τὴν τελειότεραν εἰκόνα τοῦ γυναικείου ἀλτροῦτισμοῦ.

Ἀφωσιωμένη εἰς ὅσους ἡγάπα ἐν τῇ ζωῇ μὲ μεγάλην αὐταπάρνησιν καὶ λήθην τοῦ ἑαυτοῦ τῆς, ἀφοσιούται καὶ μετὰ θάνατον μετὰ τῆς αὐτῆς· καὶ πάλιν αὐταπαρνήσεως καὶ ἀγάπης. Ἠγάπα τὸν ἄνδρα τῆς καὶ συνμεριζέτο ἐφ' ὅσον ἐκεῖνος ἐξῆ τὰ ιδεώδη καὶ τοὺς πόθους του. Ὀνήσκουσα διαθέτει μέρος τῆς ἰδικῆς τῆς περιουσίας εἰς πραγματοποιήσιν τῶν ιδεωδῶν ἐκείνου, καὶ συνδέει τὸ ὄνομά του μὲ τὴν ὑπὲρ τῆς συστάσεως δασονομικῆς ὑπηρεσίας ἐν Ἑλλάδι πράξιν τῆς. Ἠγάπα τοὺς δυστυχεῖς καὶ τοὺς πάσχοντας. Ἀρίνει ἐκάτον εἴκοσι χιλ. δρ. διὰ νὰ οἰκοδομηθῇ «Ἀσυλὸν» ὑπὲρ αὐτῶν, ἀφοῦ ζῶσα τοὺς εὐηργέτησεν ὅσον ἡδυνητὴν περισσώτερον. Καὶ λησμονεῖ ἐντελῶς τὸν ἑαυτὸν τῆς, διότι πουθεν εἰς τὴν διαθήκην τῆς δὲν φέρεται ὁ πόθος τῆς νὰ συνδεθῇ τὸ ἰδικόν της ὄνομα μὲ τὰς ὀρατικὰς αὐτὰς καὶ εὐγενεῖς πράξεις τῆς.

Ἡ Σοφία Χλωροῦ ἐν τούτοις εἶναι ἐκ τῶν φυσιογνωμιῶν ἐκείνων, αἵτινες ἀποτυποῦνται ἐσχαί εἰς τὰς καρδίας, αἵτινες διὰ τοῦ παραδείγματός των ἀνοίγουν τὸν δρόμον εἰς τὸ καλόν, αἵτινες ρίπτουν ἀετῖνας φωτὸς εἰς τὴν διάβασιν των, φωτὸς, τὸ ὁποῖον, καὶ ὅταν αὐταὶ παρελθούσιν, ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκπέμπῃ θερμότητα καὶ νὰ δίδῃ ζωὴν.

Ἐλπίζομεν ὅτι εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ «Ἀσύλου τῶν Ἀνιάτων» μεγάλην πράξιν τῆς θὰ ἔχη καὶ μιμητρίκας, ἴσως δὲ καὶ μιμητὰς, καὶ τότε ὅταν ἀποσπᾷ τὸ «Ἀσυλὸν» τοῦτο ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα ὧλων τοὺς καταδικασμένους τῆς υγείας καὶ τῆς ζωῆς, τότε τὸ ἔργον, οὐ αὐτὴ ὑπῆρξε γενναία σηματοφόρος καὶ ἀρωγός, θὰ ἀναδείξῃ τὴν μορφήν τῆς μεγαλητέρας ἀκόμῃ καὶ τὸ ὄνομά της θὰ ζήσῃ ὄχι μόνον ἐνδοξον, ἀλλὰ καὶ ἠυλογημένον.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ Δ΄.

Ἐμίλησα περὶ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἔγραψαν καὶ ὄχι περὶ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι γράφουν. Καὶ ὁμολογῶ, ὅτι δὲν εὗρον διόλου μακρὸν τὸν κατάλογον αὐτῶν. Ἐὰν μάλιστα ἤθελα νὰ ἐξετάσω λεπτομερέστερον καὶ ἐπεικτέστερον τὴν λευκὴν αὐτῆν λεγεῶνα, ἡδυνάμην νὰ προσθέσω καὶ πολλὰ ἄλλα ὀνόματα. Ἄλλὰ ποῖα ποικιλία τύπων καὶ εἰκόνων καὶ βίου! Ὅλοι πλὴν μιᾶς ἢ δύο ὑπῆρξαν χαριτωμένοι καὶ ἀγαθώτατοι. Δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν τὸ αὐτὸ διὰ τοὺς συγγραφεῖς τοῦ ἰσχυροῦ φύλου. Τώρα εἶναι ἀληθές ὅτι μίαν καλὴν μερὶς ἐξ ὧλων αὐτῶν τῶν γυναικῶν δὲν ἦσαν ἐντελῶς ἐνάρετοι καὶ ὅτι αἱ ἀνεξάρτητοι μεταξὺ τῶν γραφουσῶν κατ' ἀναλογία εἶναι πολλοί. Ἄλλὰ εἰς τοῦτο δὲν παταίει ἡ φιλολογία, διότι οὐδεμίαν σχεδὸν ἐκ τῶν μνημονευθεισῶν εἶναι ἐξ ἐπαγγέλματος φιλόλογος. Αἱ καθ'αὐτὸ γυναικῆς τῶν γραμμα-

των ἀνεπάρησαν μόνον κατὰ τὰς τελευταίας αὐτὰς δεκαετηρίδας . . . . .

Αἱ πλεῖστοι λοιπὸν δὲν ἔγραψαν ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀλλ' ἀφῆκαν ἐπιστολάς, ἀνκμνήσεις, παιδαγωγικὰς μελέτας. Ὅστε καὶ γράφουσαι ἀκόμη περιορίσθησαν εἰς τὸν φυσικὸν κύκλον των, καὶ ἴσως δι' αὐτὸ μᾶς φαίνονται ἀκριβῶς καὶ περισσώτερον ἐπαγωγαί. Ὑπῆρξαν τινες αἱ ἀνεληθούσαι πολὺ ὑψηλὰ εἰς τὸ μυθιστόρημα. Ἄλλ' εἰς τὴν ποίησιν, εἰς τὸ θέατρον, εἰς τὴν ἱστορίαν, εἰς τὴν κριτικὴν, εἰς τὴν φιλοσοφίαν, ὄχι. Αὐταὶ αἱ γυναῖκες τὸ παρδέχονται. Ἡ ἐπίδρασις λοιπὸν τῆς γυναικῆς ἐπὶ τῆς προόδου καὶ ἀναπτύξεως τῆς γαλλικῆς φιλολογίας ὑπῆρξε ὀλιγώτερον μεγάλη ἐκ τῶν ἔργων των παρὰ ἐκ τῶν κοινωνικῶν των σχέσεων καὶ τῆς φιλίας καὶ τῶν σχέσεων καὶ συνδιαλέξεων των μετὰ τῶν συγγραφέων ἀνδρῶν, καὶ ἰδίως ἐκ τῶν αἰθουσῶν των.

Ἄλλὰ διατὶ τινὲς ἐξ αὐτῶν ὑπῆρξαν μεγάλα ποιήτριαι κατὰ τὴν φαντασίαν καὶ τὴν καρδίαν, δὲν ὑπῆρξαν ὅμως καὶ ἴσης δυνάμει αὐτῶν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν τῆς ποιήσεως μορφήν; Διατὶ δὲν ἐφθασέ ποτε ὁ στίχος των εἰς τὸ ἀπόλυτον κάλλος τῆς ἐκφράσεως;

Καὶ ἰδοὺ ἄλλη ἐρώτησις συνδυασμένη μὲ αὐτήν: Διατὶ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ συνόλου τῆς γαλλικῆς φιλολογίας, αἱ γυναῖκες σχετικῶς ἔλειναν ὀπίσω ὡς πρὸς τὸν χρωματισμὸν τοῦ ὕφους των, ὡς πρὸς τὴν τέχνην τῆς πλαστικότητος, ὡς πρὸς τὴν ἀπεικονίσιν ζωηρῶν συναισθημάτων δι' ἀναλόγων εἰκόνων;

Διατὶ καὶ αὐτὴ ἡ κ. Seignèd δὲν εἶναι ἐπίσης τεχνίτης ὅσον ὁ la Fontaine ἢ ὁ la Bruyère, καὶ ἡ George Sand ὑπολείπεται τοῦ Michelet καὶ τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ; Διατὶ οἱ ἀλλεπάλληλοι πλουτισμοὶ τῆς φιλολογικῆς γλώσσης; δὲν ὀφείλουσαν τίποτε σχεδὸν εἰς τὰς γυναῖκας; Καὶ διατὶ ὅλαι αἱ πρόοδοι τοῦ πλαστικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ ὕφους νὰ ἐπιτελεσθῶν παρὰ τοῦ Rousseau, τοῦ Chateaubriand, τοῦ Hugo, τοῦ Gautier, τοῦ Flaubert, τῶν Gongourt;

Ἴσως θὰ εἰπώμεν ὅτι αἱ γυναῖκες ὑστέρησαν εἰς τὴν ἀρμονικὴν καὶ πλαστικὴν ἔκφρασιν, διότι εἶναι αἰσθηματικώτεροι καὶ περιπαθέστεροι τῶν ἀνδρῶν καὶ ὅτι ἀπολαμβάνουν ὀλιγώτερον ἡμῶν τὴν ἀρμονικὴν διάταξιν τῶν λέξεων καὶ τῶν ἤχων καὶ ἴσως καὶ τῶν γραμμῶν, τῶν σχημάτων καὶ τῶν χρωμάτων. Ἀπολαμβάνουν πρὸ πάντων τὰ αἰσθηματικά, εἰς τὰ ὅποια μεταβάλλονται ἀμέσως αἱ αἰσθητικαὶ ἀντιλήψεις των καὶ ἀπολαμβάνουν καλῶς μόνον τὴν γοητείαν τῶν λέξεων, αἱ ὁποῖαι διερμηνεύουσιν τὰ αἰσθηματικά ταῦτα. Εἶναι πολὺ συγκεκινημένοι, ὅταν γράφουν, ἐνῶ διὰ νὰ φθάσῃ τις εἰς τὴν τελειότητα τοῦ ποιητικοῦ καὶ πλαστικοῦ ὕφους εἶναι ἴσως ἀνάγκη νὰ μὴ συγκινῆται ἀλλὰ νὰ ἐξετάξῃ ἀπολύτως τὴν μουσικὴν καὶ καλλιλογικὴν ἀξίαν τῆς γλώσσης καὶ νὰ σταματᾷ εἰς τὴν σχηματισθεῖσαν ἐξ ὀλικῶν ἀντικειμένων ἐντύπωσιν, εἰς τὴν πρώτην καὶ ἄμεσον αἴσθησιν, ἢ νὰ ἐπανέρχεται μηχανικῶς πρὸς αὐτήν καὶ νὰ τὴν διατυπώσῃ.

Τὸ ἠθικὸν αἶσθημα καὶ τὸ πάθος, δύνανται νὰ ἀκολουθήσουν τὴν πιστὴν καὶ ἀντικειμενικὴν ταύτην εἰκόνα, ἡ ὁποία ὅμως πρέπει ἀπολύτως νὰ προηγηθῇ. Καὶ αἱ γυναῖκες σπανίως ἔχουν τὴν ἀπαιτουμένην κυριότητα ἐπὶ τῆς ἐργασίας των, σπανίως τὴν ἀπαραίτητον ταύτην ψυχραιμίαν. Ἡ μορφή των

λέξεων καὶ ἡ μορφή τῶν πραγμάτων δὲν τὰς πλήττει ἀρκετά. . . . . Ἡ ἐξήγησις τοῦ μυστηρίου τούτου ἔγκειται ἴσως εἰς τὴν φράσιν τοῦ Μίλτωνος, ὁ ὁποῖος λέγει, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐξίσταται καὶ ἡ γυνὴ ἀγαπᾷ . . . . .

Ἐλέχθη περὶ τῶν γυναικῶν ὅτι οὐδὲν ἐπενόησαν ἐν τῇ φιλολογίᾳ. Ἄλλὰ δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἐπὶ ἐκάτον συγγραφέων ἀνδρῶν, οἱ ἐνενήκοντα ἐννέα καὶ ἡμίτω δὲν ἐπενόησαν ἐπίσης τίποτε. Θὰ ἡδυνάμεθα ἀκόμη νὰ εἰπώμεν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν συγγραφέων γυναικῶν εἶναι σχετικῶς πολὺ μικρὸς, διὰ τοῦτο καὶ θὰ ὑπῆρχον ὀλιγώτεροι πιθανότητες τῆς ὑπάρξεως μιᾶς μεγαλοφυῆς πρώτης δυνάμει, ἐχούσης τὸ προνόμιον τῆς ἐπινοήσεως νέων φιλολογικῶν κλάδων. Καὶ ἐὰν ἐπὶ τέλους παραδεχθῶμεν ὡς ἀληθές, ὅτι ἔχομεν φιλολογικὴν τινα ὑπεροχὴν ἐπὶ τῶν γυναικῶν, δὲν ἀποτελεῖ τοῦτο θρίαμβόν τινα, ἀλλ' οὔτε πρέπει νὰ ὑπερηφανευόμεθα δι' αὐτό. Διότι ἐπὶ τέλους ἡ ἐπινοήσις τῶν ιδεῶν καὶ τῆς μορφῆς — ἀν καὶ εἶναι δύσκολον νὰ καθορισθῇ ποῦ ἀρχίζει ἡ ἐπινοήσις — δὲν εἶναι τὸ πᾶν ἐν τῇ φιλολογίᾳ. Ἡ χάρις μιᾶς Caylus ἢ μιᾶς La Fayette εἶναι τι τόσον σπάνιον, τόσον μοναδικόν, τόσον ὄρατον, τόσον ἀπερίγραπτον καὶ ἀδύνατον νὰ μεταδοθῇ, ὅσον τὸ βάθος τῶν ιδεῶν ἐνός Pascal ἢ ἡ δύναμις τῆς ἐκφράσεως ἐνός Βίκτωρος Οὐγγῶ. Ἐπειτα, τί θὰ ἦτο ἄς παρακαλῶ ἡ φιλολογία χωρὶς τὰς γυναῖκας; Ἐπαιζαν σπουδαιότατον μέρος εἰς τὴν ζωὴν ὧλων τῶν συγγραφέων, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως. Δὲν ὑπάρχει δὲ οὐδὲ ἐν ὄρατον βιβλίον, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν συνειργάσθησαν ὄχι μὲ λόγους, ἀλλὰ πραγματικῶς. Διότι ἐὰν εἶχαν τοιαύτην ἐπίδρασιν, ἐὰν τοιοῦτο διεδραμάτισαν μέρος, τοῦτο προέκυψεν ἐκ τοῦ ὅτι ὑπῆρξαν ἀπείρους γοητευτικαὶ καὶ ἀπείρους θελητικαί. Καὶ ἡ γοητεία αὕτη ἀξίζει βεβαίως ἐν καλὸν χειρόγραφον ἔμμετρον ἢ πεζόν. Αὐταὶ εἶναι δι' ἑαυτὰς ἡ προσωποποιήσις τῆς ποιήσεως. Ἡ γοητεία των συντελεῖ τόσον εἰς τὸ κάλλος τῆς ζωῆς, ὅσπερ ἡ φιλολογία διὰ τινὰς ἐξ αὐτῶν εἶναι προῖον δημιουργήμα, οὕτως εἰπεῖν, ἰδικόν των. Καὶ ἐὰν ἀντίπη τις ὅτι τὸ κάλλος εἶναι ἀκούσιον καὶ συνεπῶς οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν, τὸ αὐτὸ δύναται νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τὴν μεγαλοφυΐαν.

(Κατὰ τὸν Jules Lemaitre)

Ἐλένη Γεωργιάδου

Ἡ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΜΕΝΗ

Ἦτο νύκτα τρικυμώδης τοῦ Δεκεμβρίου. Ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ἡμέρας ἔβρεχε καὶ οἱ δρόμοι τοῦ Πέραν, οἱ πάντοτε ρυπαροὶ καὶ λασπωμένοι, ἦσαν ἐντελῶς ἀδιάβατοι. Ὁ οὐρανὸς ὅλος σκεπασμένος ἀπὸ σύννεφα, σκοτεινὸς καθίστα ἔτι ἀπαισιωτέραν τὴν μαύρην τῆς νυκτὸς εἰκόνα. Ποῦ καὶ ποῦ ἀραιὰ εἰς τοὺς δρόμους ἐτρεμόσβυεν ἐν ἀσθενῆς φῶς φωταερίου, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ γενικὸν ἐκεῖνο σκότος ἐφαίνετο ὡς ἐλάχιστον μόριον ἀστέρος, ὅστις πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν ἀνεμοζάλην τῶν στοιχείων εἶχε κατρακυλήσει εἰς τὴν γῆν.

Ἡ βροχὴ ἐπλατάγιζεν εἰς τὰ καλδερμικὰ τῶν δρόμων ἀπελπιστικὰ μοιότονος. Ψυχὴ ζῶσα δὲν ἐφαίνετο πουθενά. Καὶ αὐτοὶ οἱ νυκτοφύλακες, οἱ περιφέροντες ἀπὸ γωνίας εἰς γωνίαν τὴν ἀκίνδυνον παρουσίαν των, οἱ κτυπῶντες στερεοτύπως καὶ ἀνα ὠρισμένα διαστήματα τὸ ρόπαλόν των κατὰ γῆς, καὶ αὐτοὶ βαρυνθέντες πλέον νὰ βρέχωνται ἀπὸ τοὺς

καταρράκτας του ούρανοῦ καὶ νὰ πλέουν εἰς τὴν λασποπλυμύραν τοῦ σκότους, ἔμεναν ὅσον ἠδύναντο περισσότερο ἀκίνητοι, πότε ὑπὸ ἐξώστην πλούσιας οἰκοδομῆς καὶ ἄλλοτε ἐπὶ κατωφλίῳ ἐξω θύρας, τὴν ὁποῖαν ἐπροφύλασσαν ἀπὸ τὴν βροχὴν μικρὸν ἐκ τοῦ γείσου τῆς οἰκοδομῆς ἐξέχον ἐπιστέγασμα. Αἶφνης τὴν ἡσυχίαν τοῦ σκότους καὶ τὴν μονοτονίαν τῆς βροχῆς διέκοψε θόρυβος ὡς κυλιόμενων ἐπὶ τῶν καλδεριμῶν τροχῶν ἀμάξης. Καὶ ὅσον ὁ θόρυβος ἤκουετο ζωηρότερος, τόσον διεκρίνετο εὐκρινέστερον ἡ κίνησις ἢ ἀνώμαλος τοῦ ὄχηματος ἐπὶ τοῦ ἀκανονίστου δρόμου. Εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Tarlabachi καὶ Μαργαρίτας τὸ ὄχημα ἐσταμάτησεν. "Ὅχι ἐνώπιον οἰκίας, ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου, ὡσεὶ ὁ ἀμαξήλατος δὲν εἶχεν ἀποφασίσει, ἐὰν ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ πρὸς τὰ ἀριστερὰ διεύθυνσιν. Ἐκ τῆς ἀμάξης κατήλθεν ἓν ζεῦγος. Γυνὴ μελανοφορεμένη, μὲ τὴν κεφαλὴν ἀσκεπῆ, ἀδιαφοροῦσα διὰ τὴν βροχὴν, προηγῆθη ἀνδρὸς, ὁ ὁποῖος τὴν ἠκολούθει μετὰ τινος ἀνυσυχίας καὶ εἰς ἀπόστασιν δύο βημάτων. Ἐκεῖνη ἐπροχώρει σπύδουσα, μὲ βῆμα ἀποφασιστικόν, ὀλισθαίνουσα μᾶλλον ἢ βυθίζουσα. Ἔστη πρὸ τινος θύρας εἰς ἀρκετὰ μακρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς ἀμάξης, ἐξήγαγεν ἀπὸ τὸ θυλάκιόν της ἓν κλειδί καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν. Ὁ συντροφός της τὴν ἐπλησίασεν ἐν τῷ μεταξύ μετ' αὐξάνουσης ἡδὴ δειλίας καὶ δισταγμοῦ. Ἐκεῖνη τοῦ ἔτεινε τὴν χεῖρα, σκεπασμένην μὲ λευκὸν χειρῶντιον. Ἠγγίσει μὲ τὰ χεῖλη του τὸ ἄκρον τῶν χειροκτιφοροῦντων δακτύλων καὶ ἐνῶ ἡ μελανοφόρος κυρία εἰσήρχετο καὶ ἐκλείει τὴν θύραν μετὰ προφυλάξεως, ἐκεῖνος ἐπέστρεψε πρὸς τὴν ἀμαξίαν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐκάθησε μετὰ ποιᾶς τῶρα ἀνακουφίσεως, χωρὶς τὸν δισταγμὸν καὶ τὴν ἀνυσυχίαν, ἢ ὁποῖα πρὸ ὀλίγου ἐπροδίδετο εἰς τὰ βήματά του. Ἡ ἀμαξία ἐκύλισε καὶ πάλιν βραδέως τοὺς τροχοὺς της ἐπὶ τοῦ χαλικοστρώτου ἐλάφους, τὸ ὁποῖον καὶ πάλιν ἀπέδωκεν εἰς τὴν ἡσυχίαν τὴν μονότονον τῆς βροχερᾶς νυκτὸς τὸν θόρυβον ἐκεῖνον, τὸν ἀνακοπτόμενον καὶ ἐπαναλαμβανόμενον εἰς πᾶσαν νέαν τῶν τροχῶν ἢ τῶν ἵππων ἀπότομον κίνησιν ἐπὶ τῶν ἀνωμάτων λίθων.

Ἡ κυρία ἴστατο ἀκόμη ὀπισθεν τῆς κλειστῆς θύρας, ὡσεὶ ἀναμένοσα νὰ παύσῃ ἐντελῶς ἀπὸ τοῦ νὰ ἀκούεται ὁ θόρυβος τῆς ἀπογομένης ἀμάξης. Μετὰ ταῦτα, ἀναπνέουσα πλέον ἐλευθέρως, ἔκυψεν, ἀφῆρεσε τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ κατὰ βροχὰ ὑποδήματά της, τὰ ἐπῆρεν εἰς τὰ χειροκτιφορομένα χεῖρα της καὶ βαδίζουσα ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων, χωρὶς τὸν ἐλάχιστον θόρυβον ἐπροχώρησεν εἰς τὸ σκότος. Ἐφάνετο γνωρίζουσα πολὺ καλὰ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς οἰκίας, διότι, ἀφοῦ ἐβάδιεν ὀλίγα βήματα πρὸς τὰ ἐμπρὸς, ἤρχισε νὰ ἀναβαίνει τὴν κλίμακα, πάντοτε χωρὶς ν' ἀκούεται τὸ βῆμά της, πάντοτε μὲ κάποιαν δειλίαν εἰς τὰς κινήσεις. Εἶχε φθάσει εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα. Ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὰ ἐμπρὸς μὲ τὴν ἔμφυτον κίνησιν ἀνθρώπου βαδίζοντος εἰς τὸ σκότος καὶ ζητούντος νὰ εὕρῃ τὸν δρόμον του, ἐστράφη πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἐξηκολούθησε νὰ ἀναβαίνει. Ἐσταμάτησε καὶ πάλιν ἀπέθεσε κατὰ γῆ: μετὰ προφυλάξεως τὰ κατὰ βροχὰ ὑποδήματά της, ἔβγαλε μὲ πυρεττώδη κίνησιν πρῶτον τὸ χειρῶντιον τῆς ἀριστερᾶς καὶ ἔπειτα τὸ τῆς δεξιᾶς χεῖρός, ἔτριψε τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων της τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἀφῆκεν ὡς ἐλαφρὸν στεναγμὸν ἀνακουφίσεως, ἤνοιξε μετὰ μεγάλης προφυλάξεως τὴν

πρὸ αὐτῆς θύραν καὶ τὴν ἐπανέκλειτεν ὀπισθεν της. Ἐρρίφθη μᾶλλον ἢ ἐκάθησεν εἰς ἓνα μικρὸν σοφᾶν, ὁ ὁποῖος ἦτο σκεπασμένος μὲ κρετὸν σκοτεινοῦ χρώματος καὶ ἐφάνετο ἀναμένων ἐκεῖ μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας τὴν νεαρὴν γυναῖκα. Ἐμεινεν ἐκεῖ ἀκίνητος πολλὴν ὥραν. Δὲν ἐσκέπτετο τίποτε, ἂν καὶ ἡ ὠχρότης τοῦ προσώπου της καὶ αἱ μαῦραι στεφάναι, εἰς ἃς ἐκλείοντο οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐπροδίδον ὑπερτάτην ψυχικὴν συγκίνησιν. Μετὰ πολλὴν ὥραν ἐντελοῦς ἀκινήσεως καὶ σιωπῆς ἐσηκώθη, ἐξήτησε, πάντοτε ψαύουσα ἐπὶ τῶν ἐπίπλων, τὰ σπύρτα της, ἤναψεν ἐν κηρί, τὸ ὕψωσε πρὸς τὸν καθρέπτην της, εἶδε τὸ πρόσωπόν της καὶ ἔπειτα ἐβλέπετο ὅλη εἰς τὸν καθρέπτην τοῦ ἀπὸ μαῦρου palissandre ἐμπαρίου της.

Νύμφη μαυροφορεμένη, εἶπε, καὶ ἀφῆκε γρήγορα τὸ κηρί της ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι. Ὡσεὶ δὲ θέλουσα νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν κακὴν ἐντύπωσιν τῆς μαῦρης ἐνδυμασίας της, ἤρχισε νὰ ξεκουμπώνεται πυρεττώδως καὶ νὰ ἀφαιρῇ τὰς καρφίδας, αἱ ὁποῖαι ἐδῶ μὲν συνεκράτουν ἐν πολύτιμον τρίχαπτον καὶ ἐκεῖ μίαν ταινίαν ἐπὶ τοῦ μαῦρου μεταξίνου περικορμίου. Τὸ ἔβγαλε τέλος, τὸ ἔριψεν εἰς τὸν σοφᾶν, ὡς καὶ τὸ φόρεμα τὸ μεταξωτὸν, τὸ ὁποῖον ἔστειλεν ὑπὸ τὸ μικρὸν καὶ τρεμοσθῆνον φῶς τοῦ κηρίου, ὡς ὁ μαῦρος εἰς τὸ ὑπαιθρον ὀρίζων, ὁ φωτιζόμενος ἀπὸ τὰ τρεμοσθῆνοντα μόνον φῶτα τῶν φωταερίων τοῦ δρόμου.

Καὶ τῶρα μὲ τὰ λευκά της ἐσώρουχα, μὲ τοὺς λευκοὺς καὶ ὠχροὺς βραχίονάς της γυμνοῦς, μὲ τὸν λακκὸν τὸν πλαστικὸν καὶ ὠραῖον, καμπτόμενον ὡς ὑπὸ τὸ βῆμα τῆς κεφαλῆς της, τὴν ὁποῖαν πλούσια, ἀφθονα καστανά μαλλιά ἐστόλιζαν εἰς δύο μεγάλους ὀγκώδεις κόμβους, μὲ τοὺς ὤμους της, οἱ ὁποῖοι ἀπῆστραπτον ὡς ἀπὸ πελεκητὸν ἐλεφαντόδοντα καὶ ἔχουν πρὸς τὴν ὠμοπλάτην τὴν λαξευτὴν τὴν αὐτὴν ἀπαστράπτουσαν μαρμαρυγὴν, καὶ πρὸς τὸν τράχηλον ἐμπρὸς τὴν αὐτὴν αἴγλην τῆς γυμνῆς παρθενικῆς σαρκόσ, τῶρα μὲ τὰ λευκά της ἀπὸ πολύτιμον βατίσταν καὶ τρίχαπτα ἐσώρουχα, τὰ πλούσια, τὰ καλλιτεχνικῶς ἐπεξεργασμένα, ἐξήταξε καὶ πάλιν ἐαυτὴν καὶ ἐφάνετο ἰκανοποιημένη. Αὐτὰ ἦσαν τοῦλάχιστον νυμφικά. Ὅλα λευκά, ὅλα ἀερῶδη καὶ ἰδεωδῶς ἀπαλὰ καὶ εὐμορφα, ὡς ἔπρεπε νὰ εἶναι καὶ τὸ φόρεμά της. Καὶ ἡ σκέψις πάλιν τοῦ μαῦρου ἐκεῖνου φορέματος, τὸ ὁποῖον ἦτο τῶρα ἐρριμμένον ἐπάνω εἰς τὸν σοφᾶν μὲ τὰ χανδρωτά του κεντήματα καὶ τὰ πολύτιμα βαλεντιανὰ του τρίχαπτα, τὴν ἔκαμε μελαγχολικὴν. Μικρὸς μόνον κλῶνος λεμονιάς ἐστόλιζε τὸ περικόρμιον ἀκριβῶς εἰς μίαν μεγάλην σύμπτυσιν δαντελῶν πρὸς τὸ στήθος. Καὶ ἔκαμε τόσην ἀντίθεσιν καὶ εὐρίσκειτο τόσον κακὰ εἰς τὴν θέσιν του τὸ σύμβολον αὐτὸ τῆς παρθενικῆς ἀγνότητος, πρὸς τὸ μαῦρον βαρὺ φόρεμα τῆς ὠρίμου ἡλικίας, ὥστε ἡ νέα γυνὴ τὸ ἀπέσπασεν ἀποτόμως ἀπὸ τὴν φωλεὰν τῶν τριχάπτων τῶν βαλεντιανῶν καὶ τὸ ἐτοποθέτησεν ἐπὶ τοῦ στήθους της.

Ὅλα αὐτὰ αἱ σκέψεις ἤρχοντο μηχανικῶς εἰς τὸ πνεῦμά της, καὶ ὅλα αἱ κινήσεις της ἐγίνοντο καὶ αὐτὰ ἀναισθητικῶς καὶ μηχανικῶς ἐντελῶς. Εὐρίσκειτο εἰς πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν κατάστασιν, τόσον ἀλλόκοτον, τόσον περιεργον, ὥστε ἂν ὁ νοῦς της δὲν περιεσπᾶτο τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς τὰ ἐποσειώδη αὐτὰ πράγματα, βεβαίως θὰ διέτρεχε τὸν κίνδυνον νὰ τὸν χάσῃ.

(Ἐπεται συνέχεια)

Μεία

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸ φύλόν μας, ἀφοῦ καὶ οἱ ἄνδρες ἐξ ἀδρότητος ἐπεκράτησε νὰ μᾶς δίδουν τὴν πρώτην θέσιν. Λοιπὸν τὰ φιλολογικὰ μαθήματα τῶν κυριῶν τῆς κ. Εὐφρασίας Κετσεᾶ ἤρχισαν καὶ ἐξακολουθοῦν λαμβάνοντα ὀλονὲν καὶ ἐπικαιρότερον φιλολογικὸν χαρακτῆρα. Παρὰ τὴν κλασικὴν φιλολογίαν καὶ τὴν φιλολογίαν τοῦ μεσαιῶνος, ἤρχισε καὶ ὀλίγη actualité, διὰ τὴν ὁποῖαν ὅλαι καὶ ὅλοι διψοῦν, ὀλίγη σύγχρονος κίνησις τοῦ πνεύματος, ὀλίγη μελέτη καὶ ἀνάγνωσις περὶ ὀνόματα γνωστά, ζωντανὰ σχεδὸν ἀκόμη, τόσον χθεσινὰ εἶναι ἢ δραστικὰ των.

Καὶ εἰς τὴν σύγχρονον αὐτὴν κίνησιν τοῦ πνεύματος, εἰς τὴν φιλολογικὴν μας καὶ ποιητικὴν ἀναγέννησιν, διότι αὐτὸς νομιζῶ θὰ εἶναι ὁ τίτλος της, μᾶς ὀδηγεῖ εἰς μέγας τῆς Τέχνης μύτης, ἐν ταῦτῳ δὲ καὶ βαθὺς φιλόσοφος ὁ κ. Κωστῆς Παλαμᾶς. Πῶς ὁ κ. Παλαμᾶς πραγματεῖται τὰ μαθήματά του αὐτὰ, ποῖα μύρα καὶ ἀρώματα ποιήσεως σκορπίζει εἰς τὸ ὠραῖον τοῦ ἀκροατήριον, μὲ ποῖας γραμμὰς ἀρμονίας καὶ τέχνης περιβάλλει τοὺς ποιητὰς τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ, μόνον ὅσοι τὸν ἔχουν παρακολουθήσει εἰς ἄλλα του φιλολογικὰ μαθήματα εἰς τὸν «Παρακαστὸν» ἢ εἰς δημοσιεύματα περὶ Σολωμοῦ καὶ Κρυστάλλῃ, ἤμποροῦν νὰ κρίνουν.

Τὸ πρῶτον τοῦ μαθήματός ἦτο μία γενικὴ ἐπισκόπησις τῆς ποιητικῆς κινήσεως ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τὰ Κλέφτικα Τραγοῦδια μέχρι τοῦ Παράσχου καὶ τοῦ Σουρῆ. Ἦτο ἀπολαυστικώτατος ὁ ποιητικὸς αὐτὸς περίπατος. Ἄν καὶ περιλαμβάνη αἰῶνα ὅλον, τὸν ἠκολούθησαν ὅμως αἱ κυρία ἀκόπως, μεταβιβάζονται ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἐκπλήξιν καὶ ἀπὸ ἀπολαύσεως εἰς ἀπόλαυσιν. Ἄλλ' εἰς τὸν περίπατον αὐτὸν ἔπρεπε νὰ λάθουν μέρος ὅλαι αἱ ὁπωσδήποτε μορφωμένοι Ἀθηναῖται. Τὰ πράγματα αὐτὰ τὰ ὠραῖα ἔπρεπε νὰ τὰ ἀκούσουν ὅχι, τριάντα ἢ σαράντα μόνον, ἀλλ' ὅσαι ξεφυλλίζουσαν τὴν γαλλικὴν καὶ τὴν Ἀγγλικὴν φιλολογίαν καὶ ἐνῶ παίζουσαν τοὺς ξένους εἰς τὰ δάκτυλά των, ἀγνοοῦσαν καθ' ὀλοκληρίαν τοὺς ἰδικούς μας. Ἐπρεπε νὰ τὰ ἀκούσουν ὅλαι αἱ διδασκάλισσαι, αἱ πτυχιούχοί μας, διὰ τὰς ὁποῖας ἡ ποιησις τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος εἶναι τι ἐντελῶς ἀγνωστον, διὰ τὸ ὁποῖον τὸ σχολεῖον μὲ τὰ κλασικὰ προγράμματά του δὲν κάμνει κἂν λόγον. Ἐξακολουθεῖ, βλέπετε, νὰ μᾶς ἐπηρεάζῃ ὁ κλασικισμὸς καὶ νὰ μᾶς ἀφίρη ἀδιαφόρους σχεδὸν ἢ χθεσινὴ ζωὴ τοῦ Ἔθνους. Ἐξακολουθοῦν οἱ σοφοὶ τῶν σχολικῶν προγραμμάτων συντάκται νὰ θεωροῦν ἀναξίους λόγου τοὺς νεωτέρους, διότι δὲν τοὺς εὐρίσκουν τοῦ αὐτοῦ ἀναστήματος μὲ τὸν Ὀμηρον καὶ τὸν Σοφοκλέα. Ὅπωςδήποτε ἡ καλὴ ἀρχὴ ἔγεινεν. Ἄλλως τε ἐφ' ὅσον τὰ μαθήματα προχωροῦν, αὐξάνει καὶ τὸ ἀκροατήριον. Ἡ ὥρα ἀπὸ τῆς 6ης—7ης ἀνὰ πᾶσαν Πέμπτην εἶναι πολὺ κατάλληλος. Τὸ Ἀρσάκειον, εἰς μίαν αἰθουσαν τοῦ ὁποῖου γίνονται τὰ μαθήματα αὐτὰ, εἶναι εἰς πολὺ κεντρικὸν μέρος. Καὶ αἱ κυρίαί καὶ αἱ δεσποινίδες μας θὰ κλέψουν ἐπὶ τέλους τὴν ὥραν αὐτὴν ἀπὸ τὸν τόσον πολυάσχολον βίον των τῶν μεταμεσημβρινῶν περιπάτων καὶ διασκέδασεων, διὰ νὰ ἀπολαύσων καὶ κάλλη ἀγνώστου κόσμου, διὰ νὰ ἐντυφῶσιν εἰς ἀρμονίας τέχνης, εἰς μουσεῖα περικλείοντα ἀγνώστους ἐθνικούς μας θησαυρούς.

*

**

Πολὺ σπανίως συμβαίνει εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ γίνεταί σοβαρὸς λόγος περὶ φιλολογίας καὶ τέχνης, νὰ παρατηρηταί, οὕτως εἶπεῖν, συγκίνησις τις καὶ φανατισμὸς, ἐξερχόμενος τῶν ὀρίων τῶν στενωπῶν οἰκείων τῶν γραφόντων. Βιβλία ἐκδίδονται σπανίως, κατὰ διαστήματα πολὺ ἀραιά, χωρὶς ὅμως οὔτε συζητήσεις, οὔτε θόρυβος νὰ γίνεταί περὶ τὰ νέα αὐτὰ ἔργα. Τὸ πολὺ-πολὺ μία ρεκλάμα κατὰ θερμὴν παράκλησιν τοῦ συγγραφέως εἰς μίαν καθημερινὴν ἐφημερίδα, ὀλίγα θυμαστικὰ καὶ κοσμητικὰ ἐπιθέτα περὶ τοῦ νέου βιβλίου καὶ τίποτε ἄλλο.

Ἐσχάτως ὅμως εἶχον καὶ τὰ γράμματα τὰς στάσεις των καὶ τὸν πόλεμόν των, ὁ ὁποῖος ὅσον καὶ ἂν γίνεταί μὲ χαρτὶ καὶ μὲ μελάνην μόνον, κατάρθρωσε νὰ κινήσῃ τὴν περιέργειαν τοῦ κοινοῦ, νὰ ἀπασχολήσῃ καὶ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι πᾶν ἄλλο ἐσυνείθησαν εἰς τὴν ζωὴν των ἢ νὰ περισπῶνται εἰς ζητήματα φιλολογικὰ καὶ γλωσσολογικὰ.

Καὶ εἰς τὸν ἀναβρασμὸν μέσα τῆς κινήσεως αὐτῆς ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισιν των τρία τέσσαρα νέα ἔργα συγχρόνως. Ἔργα τῶν ἀντιμαχόμενων μερίδων, διότι τῶρα καὶ οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων ἔχουν, ὡς συμπεραίνει τις ἐκ τοῦ πολέμου των, κόμματα καὶ ἀρχηγούς καὶ σημαιοφόρους. Διὰ τὰ νέα αὐτὰ βιβλία ἐδημοσιεύθησαν αὐτὴν τὴν φορὰν κρίσεις πολεμικαί, ἀλλὰ καὶ κρίσεις ἐνθουσιώδεις, καὶ κρίσεις πρὸ πάντων λογικαὶ καὶ δικαιοῦμαι νὰ λέγωνται κρίσεις.

Ἡμεῖς πάντοτε ἐκ χρονογραφικῆς καθήκοντος ἀγγέλλομεν παντὸς νέου ἔργου τὴν ἐκδοσιν, χωρὶς ἀξιῶσεις κριτικῆς, ἀπλῶς διερμηνεύομεν τὰς πρώτας ἐξ οἰουδήποτε βιβλίου ἐντύψεις μας. Καὶ τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν γράφομεν, μᾶς ἐνθύμισε τὴν εὐχάριστον ἐκπλήξιν, τὴν ὁποῖαν μᾶς εἶχε κάμει πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν βιβλιάριον τῆς κ. Juliette Adam, πάλαιον ἐπὶ θαυμασίῳ χάρτου κινεζικοῦ τυπωμένον μὲ τὸν ἰδανικὸν τίτλον του *D'un rêve sur le divin*. Ἦτο ἐπιμελῶς σκεπασμένον μὲ σιγαρόχαρτον, μήπως ἢ ἐν τῷ ταχυδρομείῳ ἐπαφῇ του μετ' ἄλλων βιβλίων κηλιδώσῃ τὴν ἀσπίδον λευκότητά του. Εἶχεν ὅλον μαζὴ κομψὸν καὶ ἀβρὸν ὡς ἦτο μορφὴν ἐντελῶς ἀριστοκρατικὴν καὶ ἐνθουσιώδη, ὅτι μεθ' ὅλην τὴν ἀγάπην καὶ τὸν θαυμασμόν, ὃν τρέφω πρὸς τὴν συγγραφέα του, ἀνέβλαλα ἐπὶ τινος ἡμέρας νὰ τὸ ἀναγνώσω ἐκ φόβου μήπως τὸ περιεχόμενον δὲν ἀνταποκριθῇ ἐντελῶς πρὸς τὸ περιεχόν. Τὰ *Λιγηήματα τοῦ Δελινοῦ* τοῦ κ. Ἐπισκοπούλου μὲ ἔκαμαν τὴν ἰδίαν ἐντύπωσιν, ἢ μᾶλλον μὲ ἐξέπληξαν κατὰ πολὺ διάφορον τρόπον. Οὐχ ἦττον δὲν ἀνέβλαλα τὴν ἀνάγνωσίν των, διότι περὶ τοῦ νεαροῦ συγγραφέως, ἔχει ἡδὴ ἢ παράδοσις σχηματίσει μίαν φήμην, ἢ ὁποῖα ἤμπορεῖ καὶ νὰ τὸν τιμᾷ καὶ νὰ τὸν ἀδικῇ ἐν σχέσει πάντοτε πρὸς τὴν ἀντίληψιν ἐκάστου.

Μάλιστα. Ὁ κ. Ἐπισκοπὸς εἶναι κοσμοπολίτης συγγραφεύς. Ὁ κ. Ἐπισκοπὸς μιμεῖται τοὺς Γάλλους, τοὺς ὁποῖους ἀποστηθίζει, μιμεῖται τὸν d'Annunzio, μιμεῖται, δὲν ἠξέωρα, ποῖους ἄλλους ἀκόμη. Ἀφοῦ λοιπὸν μιμεῖται τὸν d'Annunzio δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἐσκέφθη, ὅτι τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου του θὰ ἦναι ἀβρὸν ὡς καὶ τὸ περιεχόν. Καὶ τὸ διεξῆλα ὅλον.

Δὲν εἶχον ἀπατηθῆ. Ὁ φυσιολόγος συγγραφεύς, ὁ τολμῆρος αὐτὸς ὑλιστής, ὁ παρακολουθῶν μὲ τὸ μικροσκοπίον

και ανατέμνων με την σμίλην τὸ ἐλάχιστον ἐξερευνηθέν ἀκόμη παρ' ἡμῖν κράτος τῆς τυρλῆς καὶ ἀσυνειδήτου καὶ κυριάχου ὕλης, ἀποδίδει με πολλὴν ζώην τὰς ἐντυπώσεις του καὶ με πολλὴν ἀβρότητα εἰκόνας ἐντελῶς Ἐπικουρείους διότι ἔσον καὶ ἂν λέγουσιν ὅτι ἀκολουθεῖ ξένους, φαίνεται πρὸ παντός ἀκολουθῶν τὸν γνωστὸν *Καρόνα* τῆς Ἐπικουρείου σχολῆς. Ἐντροφῶν, γράφων, εἰς ἀναμνήσεις αἰσθητικῶν ἡδονῶν καὶ κατὰ προτίμησιν αὐτὰς πάντοτε ἀναζητεῖ, περὶ αὐτὰς ὡς περὶ ἄξονα κόσμου προτιμωμένου, περιστρέφεται, ἀδιφορῶν, ἐν φέρωσιν εἰς ὑπερτάτην ἀπόλαυσιν, ἢ εἰς ὑπερτάτην καταστροφὴν.

Ἀλλὰ δὲν ἐκχυδαίζεται ἀπὸ τὴν ὕλην, τούναντίον κατορθώνει νὰ τὴν ἐξευγενίῃ. Διὰ τὴν μητέρα ἐκείνην, ἡ ὁποία, παλαιούσα με τὴν θάλασσαν, ζητεῖ νὰ σωθῆ ἀρπάζουσα ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ παιδιοῦ τῆς τὸ *σωσίβιον*, διὰ τὴν μητέρα αὐτὴν, ἡ ὁποία μᾶς δίδει τόσον διάφορον ἐντύπωσιν ἀπὸ τὰς συνήθεις στοργικὰς μητέρας, ἡ κυριαρχία τῆς ὕλης ἀπεικονίζεται τόσον ἰσχυρὰ, ὥστε μόνον ὑπερτάτον οἶκτον καὶ ἴλεον νὰ ἐμπνέῃ εἰς τὸν ἀνγκυώστην.

Ἀπὸ τὸ βασιλείον τῆς ὕλης εἰς τὸ βασιλείον τῶν αἰθέρων, ἔπου μᾶς ἀναδιβάσει με τὰ καλλιτεχνικὰ *Συντρίμματά* του ὁ γνωστὸς διὰ τὴν ἰδιαιτέραν πρωτοτυπίαν του νέος ποιητῆς κ. Μ. Μαλακάσης. Τὶ ὄρατα συντρίμματα Τέχνης, τί λαξευτά, τί εὐρυθμα καὶ πόσον καλὰ χρωματισμένα. Ἐὰν τὰ συντρίμματα εἶναι τόσον εὐμορφῶν, τί θὰ εἶναι λοιπὸν τὰ ἀγάλματα τοῦ κ. Μαλακάσης; Ἐὰν αἱ μικρὰ εἰκόνας του, αἱ εἰλημμέναι ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, ἀφίουν τόσον ἰσχυρὰν ἐντύπωσιν, τί θὰ μᾶς εἴπῃ λοιπὸν ἡ πλήρης εἰκὼν ἐνός θεοῦ τοῦ νέου ποιητοῦ;

Καὶ μετὰ τὴν ποίησιν ἡ ἱστορία. Διότι ἡ *Μεγάλη Ἑλλάς*, τὸ νέον βιβλίον τοῦ κ. Παρασκευοπούλου, ἂν καὶ χρονολογικῶς μᾶλλον γραμμένον, εἶναι βεβαίως μίᾳ πιστῇ εἰκὼν τῶν ἑλληνικῶν μας ἀποικιῶν ἀνὰ τὰς χώρας τοῦ Βόλγα καὶ τοῦ Δουνάβου καὶ τοῦ Αἴμου καὶ τοῦ Νείλου, εἶναι ἡ ἱστορία τῶν ἀποικιῶν μας αὐτῶν με τὴν ἄλλοτε ἀκμήν των καὶ τὴν σημερινὴν παρακμήν των.

Καὶ παρὰ τὴν ἐξιστόρησιν τῶν ἰδικῶν μας ὁ συγγραφεὺς μᾶς ζωγραφίζει καὶ τὰς χώρας, ἃς ἐπισκέφθη με πολλὰς λεπτομερείας, ποικίλων οὕτω τὸ ἔργον του καὶ καθιστῶν αὐτὸ ἐν τερπνότητον ἀνάγνωσμα. Ὅταν μάλιστα αἱ περιγραφαὶ τῶν Πρωτευουσῶν εἶναι εἰλημμέναι ὡς τῆς Πετροπόλεως ἐκ τοῦ *Νοβῆ*, ἢ ὡς τοῦ Βουκουρεστίου ἐκ περιγραφῆς τῆς Κάρμεν Σύλβα, τότε πλέον ἡ *Μεγάλη Ἑλλάς* προσλαμβάνει φιλολογικὸν χαρακτήρα καὶ εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ πλέον εὐχάριστα καὶ τερπνὰ ἀναγνώσματα καὶ δι' ἡμᾶς καὶ τούτοις ἔξω Ἑλλήνας.

Εἰς τὴν στήλην αὐτὴν τῆς φιλολογικῆς κινήσεως πρέπει, νὰ ταχθῆ καὶ ἐν ὑπόμνημα πρὸς τὸν πρίγκηπα Γεώργιον τοῦ ἐκ Κρήτης καθηγητοῦ τῶν μαθηματικῶν καὶ ἄλλοτε πληρεξουσίου τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ κ. Στ. Παπαδάκη. Τὸν κ. Στ. Παπαδάκη, ὅστις εἶναι καὶ ἰδιοκτήτης καὶ διευθυντῆς τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Ὁμοιοίαις» διακρίνει πατριωτισμὸς ἐνθουσιώδης, ἀλλὰ καὶ μόρφωσις πολιτειολογικὴ μεγάλη. Τὸ ὑπόμνημά του λοιπὸν ἀποτελεῖ πολὺτιμον συμβολὴν εἰς τὴν τελουμένην ἡδὲ ἐπὶ νέων βάσεων διοργανώσεων τοῦ Κρητικοῦ Πολιτεύματος, οὐδεμίᾳ δ' ὑπάρχει ἀμφι-

βολία ὅτι καὶ ἡ Α. Υ. ὁ πρίγκηψ Γεώργιος θέλει μελετῆσει ἐπισταμένως τὸ ὑπόμνημα τοῦ κ. Στ. Παπαδάκη καὶ ἀντλήσει ἐξ αὐτοῦ πᾶν ὅ,τι ἤθελε θεωρήσει χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον.

Η ΔΟΥΖΕ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ἦλθεν ἡ μεγάλη ἐρμηνεύτρια τοῦ d'Annunzio, τοῦ Ibsen καὶ τοῦ Σούδερμαν. Ἦλθε νὰ ρίψῃ ὀλίγον φῶς, νὰ σκορπίσῃ ὀλίγην ζώην, νὰ χύσῃ ὀλίγον ἠλεκτρισμὸν εἰς τὰ νεῦρά μας, νὰ μᾶς ἀφυπνίσῃ, νὰ μᾶς ἐξαγάγῃ τέλος ἀπὸ τὴν μονοτονίαν τῆς καθημερινῆς ζωῆς, τῆς καθημερινῆς γκρύνιας καὶ τῶν μεμφιμοιριῶν καὶ τῶν ἀτελειῶτων ἀνετηγλίσεων.

Θὰ σηκώσῃ με τὴν μάγον χεῖρά της τὸ παραπέτασμα τοῦ μεγάλου βωμοῦ τῆς Τέχνης καὶ θὰ μᾶς δείξῃ ὀλίγον οὐρονὸν τοῦ ὠραίου, καὶ θὰ φύγῃ πάλιν ἀποκομίζουσα τὴν χαρὰν (ὅτι ἐθέριε τόσα στήθη καὶ ἐξωρογόνησε τόσας καρδίας καὶ ἀφύπνισε τόσα καλλιτεχνικὰ αἰσθητήματα. Καὶ ἡμεῖς θὰ μείνωμεν με μίαν νέαν μεγάλην τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος ἐντύπωσιν, με μίαν θεῖαν αἰσθητικὴν πανήγυριν, ἡ ὁποία θὰ μᾶς ξεκουράσῃ ἀπὸ τὴν καθημερινὴν κοινοτοπίαν καὶ θὰ ἐφοδιάσῃ διὰ πολὺν καιρὸν τὸ πνεῦμά μας με τὸ φῶς τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὠραίου.

ΝΕΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ

Τί φλόγας καὶ τί ὑπαισθητικὰ νὰ κρύπτῃ ἄρα γὰρ ἡ Ἑλληνικὴ γῆ ὑπὸ τὰ σπλάγγνά της; καὶ σείεται ὀλόκληρος καὶ συγκλονίζεται καὶ καταδαφίζει οἰκίας καὶ συντρίβει ὑπάρξεις καὶ σπείρει τὸν πανικὸν καὶ τὴν ἀπόγνωσιν εἰς τόπους δυστυχεῖς.

Ἀκόμη δὲν ἐλησμονήθησαν αἱ καταστροφαι τῆς Ζακύνθου καὶ τῆς Λοκρίδος καὶ ἡ Κυπαρισσία καὶ τὰ Φιλιατρὰ καὶ τόσαι ἄλλαι πόλεις καὶ χωρὰ ἀπειλοῦνται ὑπὸ ἐντελοῦς ἐξοντώσεως. Εἶναι καὶ αὐτὴ μίᾳ ἐπὶ πλέον πληγῇ, μίᾳ ἀκόγη συμφορᾷ, ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι κατήντησαν πλέον ἐνδημικαί εἰς τὴν Ἑλλάδα. Νομίζω δὲ ὅτι εἰς κάθε τοιοῦτην καταστροφὴν, ἀντὶ νὰ ἐνεργοῦνται σπασμωδικῶς συνδρομαί τινες, νὰ γίνονται θόρυβος φιλανθρωπικῆς κινήσεως, ἡ ὁποία ἐπιτελεῖται μετὰ βραδύτητος, ὥστε νὰ ἀποβαίῃ σχεδὸν ἄσσκοπος, καλλίτερον θὰ ἦτο ὁ Ἐρυθροῦς Σταυρὸς νὰ ἀνελάμβανε ὑπὸ τὴν ὀριστικὴν προστασίαν του τοὺς σεισμοπλήκτους τόπους, τῶρα μάλιστα ὅτε εἶναι βέβαιον ὅτι διὰ πολὺν, πολὺν καιρὸν δὲν ἀπειλοῦμεθα ἀπὸ πόλεμον.

Ὁ Ἐρυθροῦς Σταυρὸς με τοὺς ἐράνους τοῦ τελευταίου πολέμου, ἔμεινε πολὺ πλουσιώτερος παρ' ὅσον ἦτο πρὸ αὐτοῦ. Δὲν ὑπάρχει δὲ περίστασις καταλληλοτέρα, ὅπως παρὰ σὴν τελεσφόρως τὴν συνδρομὴν του εἰς θύματα ὅχι πλέον ἀνθρωπίνου, ἀλλὰ θεοῦ διωγμοῦ.

BIBLIA

Ἡ *Μάγδα*. Τὸ ὠραῖον δράμα τοῦ Σούδερμαν, τὸ ὁποῖον φέρεται πρῶτον εἰς τὸ ἐδῶ διδασκασίμενον δραματολόγιον τῆς μεγάλης ἡθοποιοῦ Δουζῆ, ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ κ. Μιλτιάδου Ἀθηναίου, δαπάναις τοῦ κ. Γ. Α. Κωνσταντινίδου. Διὰ τοὺς ἀγνωστὰς τὴν Ἰταλικὴν ἡ με-

λέτη τοῦ δράματος ἐπιβάλλεται, ἡ μετάφρασις δὲ τῆς «Μάγδας» ἀποβαίνει ἀληθῶς εὐεργετικῇ. Τὸ βιβλίον τιμᾶται φρ. 2 καὶ πωλεῖται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον Βίλμπεργ.

Πρὸς ὁ Νικίον. Εἶχομεν γράφει περὶ τοῦ ὠραίου αὐτοῦ βιβλίου καὶ κατὰ τὴν ἐκδόσιν του, ὅταν δὲν εἶχομεν λάβει ἀκόμη καιρὸν νὰ τὸ διεξέλθωμεν ὅλον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους καὶ νὰ αἰσθανθῶμεν τὴν ἀληθῆ ἀπόλαυσιν, τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεται πάντοτε ὁ ἀναγινώσκων ἐν ὠραῖον βιβλίον, ἔστω καὶ ἐὰν εἶναι γραμμένον δι' ἡλικίαν πολὺν διάφορον τῆς ἰδικῆς του. Τὸ συνιστῶμεν εἰς ὅλας τὰς μητέρας. Θὰ εἶναι τὸ καλλίτερον δῶρον, τὸ ὁποῖον ἡμποροῦν νὰ κάμουν εἰς τὰ τέκνα των, ἂν ὄχι καὶ πρὸς τὸν ἑαυτὸν των. Τιμᾶται φρ. 3.50.

Εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ «Ἀσύλου» τῆς Ἁγίας Δικατερίνης τελεσθεῖσαν ἑορτὴν τοῦ Δένδρου τῶν Χριστουγέννων, ἡ Διάπλασις τῶν Παίδων προσέφερε πέντε κούκλας ἐκ τοῦ Διαγωνισμοῦ τῆς βραπτικῆς, τὸν ὁποῖον εἶχε διοργανώσει πέρυσι μετὰ τῶν μικρῶν συνδρομητῶν της. Αἱ κούκλαι αὐταὶ ἐθαυμάσθησαν διὰ τὸ ὠραῖον καὶ κανονικὸν ῥάψιμον τῶν ἐνδυμασιῶν των παρὰ τῶν πολυπληθῶν ἐπισκεπτῶν τῆς ἑορτῆς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Μ. Μ. Ἐπάτην. Φύλλον καὶ Ἡμερολόγιον ἀπεστάλη.—Καν Α. Στ. Ζεῖτου. Φοβοῦμαι ὅτι θὰ λάβετε περισσώτερα, διότι καὶ ἡ ἀδελφὴ μου σὰς ἀπέστειλε τοιαῦτα ἐν ἀγνοίᾳ μου καὶ ἐγὼ ἔγραψα εἰς Ἀλεξανδρείαν νὰ σὰς στείλουν. Τὰ εἶχε στείλει, ὡς μοι εἶπεν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλ' εἰς ταχυδρομικὸν δέμα καὶ δι' αὐτὸ ἐβράδυναν νὰ φθάσουν. Καν Αἰ. Π. Φιλιππούπολιν. Ἡμερολόγιον ἀπεστάλη Ἐθ' συμμορφωθῶμεν με τὰς ὁδηγίας σας.—Καν Αἰ. Μ. Αἰγίου. Ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι ἡ ἀπόφασις τῶν γονέων πρέπει νὰ λαμβάνεται μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν τέκνων. Μήπως πρόκειται περὶ τῆς ἰδικῆς σας ζωῆς; περὶ τοῦ ἰδικοῦ σας μέλλοντος;—Ἀνώνυμον. Πειραιῶ. Συμβουλευθῆτε τὸν πνευματικὸν σας.—Δα Α. Α. Κων/πολιν. Ἐνόμισα ἴδι με ἐλησμονήσατε. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἤμην βεβαία ὅτι μένετε πάντοτε εἰς Κων/πολιν. Εἰς τὴν δα Ι. εἶχα γράψῃ πῶς; δὲν ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν μου; Ἐθ' σὰς γράψω προσεχῶς.—Καν Στ. Β. Ἀλεξανδρείαν. Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη ὡς καὶ 150 φρ. χρ. Βύχαριστίας. Συμμορφού-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΗΡΩΙΣΜΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

(κατὰ τὸν de Amicis)

Τὴν νύκτα ἐκείνην ἡ οἰκία τοῦ Φαρούτσου ἦτο ἡσυχωτέρα ἀπὸ ἄλλοτε. Ὁ πατὴρ του, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἕνα μικρὸν ἐμπορικὸν, εἶχεν ὑπάγει εἰς Φορλῆ διὰ νὰ κάμῃ ἀγοράς, καὶ ἡ σύζυγός του τὸν εἶχεν ἀκολουθήσει με τὴν μικρὰν τῆς Λουίζαν διὰ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ εἰς τὸν ἰατρὸν, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ τῆς κάμῃ ἐγχειρίσιν εἰς τὸν ὀφθαλμόν. Δὲν θὰ ἐπέστρεφαν παρὰ τὴν ἐπομένην πρωΐαν.

Δὲν ἦτο ἀκόμη μεσάνυκτα. Εἰς τὴν οἰκίαν δὲν ἔμεινε παρὰ ἡ γραῖα παραλυτικὴ μάμμη καὶ ὁ Φερούτσος, ἕνα μικρὸν παιδί δεκατριῶν ἐτῶν.

Τὸ σπῆτι ἦτο ἰσόγειον, κτισμένον εἰς ἕνα ἀπόκεντρον δρόμον, ὅχι μακρὰν τοῦ χωρίου, τὸ ὁποῖον ὀλίγον ἀπέχει ἀπὸ τὸ Φορλῆ. Πλησίον δὲν ἦτο παρὰ ἕνα σπῆτι κατερειπωμένον πρὸ δύο ἐτῶν ἀπὸ πυρκαϊάν. Ὅπισθεν τοῦ σπιτιοῦ ὑπῆρχε μικρὸς κήπος περικυκλωμένον ἀπὸ φράκτιν. Ἡ πόρτα τοῦ ὁποῖου ἐχρησίμευε καὶ ὡς εἴσοδος τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἦτις ἦνοιγε πρὸς τὸν μεγάλον δρόμον. Γύρωθεν ἐφαίνετο ἡ ἔρημος ἐξοχὴ μετὰ μεγάλα δάση, καλιεργημένας καὶ δεινροφυτευμένας μουρηάς. Δὲν ἦτο ἀκόμη μεσάνυκτα. Ἐβρεχε καὶ ὁ ἄνεμος ἐσούριζεν. Ὁ Φερούτσος καὶ ἡ μάμμη του, ἀκόμη ξυπνητοί, ἔμειναν εἰς

μετὰ ἑδηγίας σας.—Καν Α. Ε. Καρδίτσαν. Συνδρομητῆρα ἐνεγράφη Φύλλα ἀπεστάλησαν εἰς Μυτιληνίου Σάμον. Χρήματα ἐλήφθησαν.—Καν Εὐ. Μ. Ἰθάκην. Ἐπιστολὴ σας μετὰ φρ. 45 ἐλήφθη. Μυρίας καὶ θερμὰς εὐχαριστίας δι' εὐγενῆ ὡς πάντοτε φροντίδα. Ἡ συνδρομὴ τῆς κ. Β. δὲν ἀπεστάλη. Δυστυχῶς αἱ κ. κ. Φ. καὶ Β. δὲν ἔστειλαν τὰς καθυστερουμένας συνδρομὰς των τοῦ 96 καὶ 97. Θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ διακόψωμεν τὸ φύλλον. Ἴσως ἐστάλη ὀλίγον ἀργὰ τὸ ζητηθὲν σῶμα. Ἀλλ' ὑπομονή! Δῶρα δίδονται καθ' ὅλον τὸν Ἰανουάριον.—Καν Ε. Δ. Πειραιῶ. Ἡ χρεῖα δὲν ἐπιβάλλει ἰσόβιον πένθος καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἡλικίαν σας. Δύνασθε λοιπὸν νὰ ὑπάγῃτε καὶ εἰς χορούς, ἀλλὰ συνοδευμένη πάντοτε ἢ ἀπὸ τὸν ἀδελφόν σας ἢ ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας. Φορέματα ὄχι πολὺ ζωηρῶν χρωμάτων, ἐν γένει δὲ μετρημένη εἰς ὅλα.—Καν Μ. Γ. Καλαγάτι. Ἐγὼ οὐδὲν ἔλαβον. Ὁ κύριος αὐτὸς θὰ ἔχῃ βεβαίως ἀποδείξιν μας, ἐὰν ἐπλήρωσε. Εὐαρεστηθῆτε παρακαλῶ νὰ ζητήσητε τὴν ἀπόδειξιν ταύτην.—Δα Σ. Τρ. Πύργου. Σὰς ἐστάλησαν 30, ἀλλ' εἰς δύο δέματα. Ἴσως τὸ ἐν ἔφθασε βραδύτερον τοῦ ἄλλου.—Καν Ε. Μ. Μαδρίτην. Κάθε ἄλλο ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῶ. Ἐστειλα τὰ ζητηθέντα, ἀλλ' εἰς Μασσαλίαν. Ἀφῆκατε βεβαίως ἐκεῖ τὴν νέαν σας διεύθυνσιν.—Καν Α. Γ. Τρίπολιν. Αὐτὸ εἶναι ζήτημα καλαισθησίας. Ἐὰν εἰς τὰς κυρίας σας ἐκεῖ τὰ ἄνθη δὲν θεωροῦνται δῶρα, τότε προσφέρετε ὑλικώτερα πράγματα. Βραχιόλια, καρφίτσες, σκουλαρίκια χρυσᾶ καὶ τὰ παρόμοια. Ἀλλ' ἐπιμένω εἰς τὴν γνώμην μου, ὅτι τοιαῦτα ἐκ πολυτέλειαν μετὰ ἄλλων κοσμημάτων δὲν προσφέρει ποτὲ κύριος ξένος πρὸς νέαν δεσποινίδα. Ἐπὶ τέλους ἂν θέλετε νὰ ἐξοδεύσητε πολλὰ, ἀγοράσατε ἐν καλλιτεχνικὸν ἀντικείμενον. Μίαν ὠραίαν θαλασσογραφίαν τοῦ Βολωνάκη ἢ κανὲν ἄβρον ἀγαλμάτιον τοῦ Βρούτου.—Καν Θ. Κ. Κων/πολιν. Ἀλλ' οἱ ἐν λόγῳ κύριοι δὲν εἶναι πλέον ἀναποκριταί μου, κατὰ συνέπειαν σὰς παρακαλῶ νὰ στείλετε τὴν νέαν σας διεύθυνσιν.—Δα Α. Α. Μογεβασίαν. Ἐλήφθη. Ἡμερολόγιον ἀπεστάλη. Ἡ δις Οὐρανία Ν. Λεομενίδου ἐκ Λευκωσίας τῆς Κύπρου ἐπιθυμῶ νὰ ἀρχίσῃ μαζὶ σας ἀλληλογραφίαν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν. Γράψατέ της λοιπὸν ὑπὸ τὴν ἄνω διεύθυνσιν.—Δα Οὐ. Ν. Λ. Ἡ ἐκ Μογεβασίας δις Ἀλεξάνδρα Ἀποστολίδου εἶναι ἡ ἐπιθυμοῦσα νὰ ἀλληλογραφῇ μαζὶ σας.—Καν Αἰ. Ζ. Πέραν. Φρ. χρ. 8 προπληρωτέα.—Καν Κ. Ε. Σλ. Κ/πολιν. Ἐλήφθησαν. Βύχαριστοῦμεν. Φύλλα καὶ ἡμερολόγια ἀπεστάλησαν.—Δα Α. Χ. Σουλινῶν. Ἐστάλησαν 15 ἡμερολόγια. Τὸ φύλλον τῆς δος Θ. Κ. μᾶς ἐπεστράφη κατ' ἐπα νάληψιν, ὡς ἀπαράδεκτον. Ἰδοὺ διατὶ διεκρίθη. Τί συμβαίνει; μὴ

τὸ δωμάτιον.—Μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ κήπου ὑπῆρχεν ἕνα καμᾶράκι γεμάτο ἀπὸ παλαιὰ ἐπιπλα. Ὁ Φερούτσος δὲν εἶχεν ἐπιστρέψει εἰς τὸ σπῆτι παρὰ εἰς τὰς ἑνδεκα ὕστερα ὅπου ἔμεινε ἔξω πολλὰς ὥρας ἡ μάμμη τὸν ἐπερίμενε με μᾶτια ἀνοικτὰ καὶ πολλὴν ἀνυπομονήσαν, καρφωμένη εἰς ἕνα μεγάλο κάθισμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκάθητο συνήθως ὅλην τὴν ἡμέραν, πολὺ συχνὰ δὲ καὶ τὴν νύκτα, ἐπειδὴ ἦτο ἀσθματικὴ καὶ ὑπέφερε νὰ εἶναι ἐξηλωμένη. Ἐβρεχε καὶ ὁ ἄνεμος ἐκτύπα τὴν βροχὴν εἰς τὰ παράθυρα. Ἡ νύκτα ἦτο πολὺ σκοτεινὴ. Ὁ Φερούτσος ἐπέστρεψε γεμάτος λάσπες, μετὰ τὸ φόρεμά του κουρελιασμένον καὶ τὸ μέτωπόν του μωλωπισμένον ἀπὸ καμμά πετριά εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸν πετροπόλεμον με ἄλλα παιδιὰ καὶ ἦλθαν εἰς τὰ χεῖρα ὅπως πάντοτε καὶ ἐπληγώθη. Ἀκόμη καὶ εἶχε παίξει καὶ ἔχασεν ὅλες του τῆς πεντάρης, ὡς καὶ τὸν σκουφὸν του, ὁ ὁποῖος εἶχε πέσει εἰς ἕνα λάκκον.

Ἄν καὶ ἡ κοῦζινα δὲν ἦτο φωτισμένη παρὰ ἀπὸ ἕνα λύχνον ἀκουμισμένον εἰς τὴν γωνίαν τῆς τραπέζης πλησίον τοῦ μεγάλου καθίσματος, ἐν τούτοις ἡ γραῖα μάμμη διέκρινεν ἀμέσως εἰς ποῖαν κατάστασιν εὐρίσκατο ὁ ἕγγονός της, καὶ ὀλίγον ἐμάντευσε, καὶ ὀλίγον ἀκόμη τῆς ἐξομολογήθη ὁ ἴδιος τὰς περιπετείας του. Τὸ ἀγαποῦσε με ὅλην τῆς τὴν καρδίᾳ αὐτὸ τὸ παιδί. Ὅταν ἔμαθε τὰ πάντα, ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

—Δ! ὄχι, τοῦ εἶπεν ὕστερα ἀπὸ μακρὰν σιωπὴν, δὲν ἔχεις καρδίαν γιὰ τὴν φτωχὴν σου τὴ μάμμη. Δὲν ἔχεις καρδίαν ἀφοῦ ὠφελήθη ἀπὸ τὴν ἀπουσίαν τοῦ πατέρα καὶ τῆς μητέρας σου καὶ με πικραίνεις τόσον. Με ἀρῆσαι μόνην ὅλην τὴν ἡμέραν! Δὲν με λυπήθηκες ὀλίγον. Πρόσεξε, Φερούτσο, πηγαίνεις ἕνα πολὺ ἄσχημον δρόμον ὁ

πως υπάρχει και άλλη με το ίδιο όνομα ; — Κον Ί. Αί. Νιόπολις. Δεν είμαι έρωτευμένη με την πόλιν, αλλά με την φύσιν. Χαίρω διά τὰ τόσον φιλοφρονητικά λόγια σας, αν και δεν πιστεύω ότι τὰ γραφόμενά μου, ως λέγετε, σας κάμνουν να βλέπετε διαφορετικά τώρα την πόλιν σας. Θα εξακολουθήσω βεβαίως όχι διὰ να ευχαριστήσω σας, ως λέγετε, αλλά διότι και ἐγὼ ευχαριστοῦμαι και ἀπολαμβάνω. Νομίζω ότι εύρίσκομαι και πάλιν ἐκεῖ, γράφουσα τὰς έντυπώσεις μου. — Δκ Θ. Λ. Λάρνακα. Τὸ φύλλον ἀπεστάλη, ἀλλὰ θὰ παρέπεσε. Θέλετε να ἀποστείλητε τὰς καθυστερουμένας συνδρομὰς σας ; — Κον Θ. Γ. Βάρναν. Φρ. χρ. 70 ἐλήφθησαν. Ευχαριστοῦμεν. Γράφομεν. Στείλατε τὴν σημείωσιν τῶν φύλλων τοῦ Κ. Διότι ἡ πρώτη παρέπεσε. — Κον Α. Λ. Κωνσταντζαν. Ἡμερολόγιον ἐστάλη. Εὐαρεστήθητε να ἀποστείλητε συνδρομὴν και ἀντίτιμον ἡμερολογίου συνδρομὴν και ἀντίτιμον ἡμερολογίου εἰς Ρουμαν. χαρτονόμισμα ἐντὸς συστημένης ἐπιστολῆς. — Κον Χρ. Ξ. Κάϊρον. Ἡ Ἐφημερίς εἶναι ἐλευθέρως εἰς Τουρκίαν. Εἰς Καλλιόπολιν ἔχομεν και ἄλλας συνδρομητριάς. — Κον Ε. Χ. Κόρινθον. Ευχαριστίας θερμὰς. — Κας κ. Εὐ. Ο. Ν. Ἄνδρον, Φ. Κ. Βόλον, Γ. Π. Ἀργυροπόλιν, Μ. Κ. Α. Πύργον Ε. Λ. Ναύτακτον. Χρ. Ρ. Πάτρας. Συνδρομὰς ἐλήφθησαν. Ἐνεγράφητε. Φύλλα ἀπεστάλησαν. Ευχαριστοῦμεν.

ΠΡΟΣ ΤΑΣ Κ. Κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΡΙΑΣ ΜΑΣ

Πρόθυμον βεβαίως μὰς παρέσχον τὴν συνδρομὴν των κατὰ τὰ δώδεκα διαρρέυσαντα ἔτη τῆς τακτικῆς ἐκδόσεως τῆς «Ἐφημερ. τῶν Κυριῶν» αἱ ἀπανταχοῦ Ἑλληνίδες και διὰ τῶν ἀόκνων ἐνεργειῶν των αἱ φανατικώτεροι αὐτῆς ἀπόστολοι κατώρθωσαν τὴν ἀπανταχοῦ, ὅπου υπάρχει Ἑλληνικαὶ οἰκογένεια, διάδοσιν αὐτῆς.

Ἀλλὰ και πολλαὶ ἐκ τῶν ἀνγνωστριῶν μὰς πολὺ συχνὰ λησμονοῦν ὅτι ἡ τακτικὴ τῆς ἐφημερίδος μὰς ἐκδοσις ἀπικτεῖ και τακτικὰ ἔξοδα, και ὅτι ἡ καθυστέρησις τῶν συνδρομῶν των φέρει μεγάλην ἀταξίαν και μεγάλην στενοχωρίαν εἰς τὸ διαχειριστικὸν μέρος αὐτῆς. Αἱ τακτικὰ πληρώνουσαι εἶναι αἱ ὀλίγοι. Πρὸς αὐτὰς ἐκφράζομεν θερμὴν τὴν εὐγνωμοσύνην μὰς. Χάριν αὐτῶν ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» ἀπεφάσισε κατὰ

ὁποῖος θὰ σὲ φέρῃ εἰς πολὺ ἄσχημο τέλος. Εἶδα και ἄλλα παιδιὰ, ἤρχισαν σὰν και σένα και ἐτελείωσαν πολὺ ἄσχημα. Ἀρχίζουν να δραπετεύουν ἀπὸ τὸ σπῆτι, να τσακνώνονται με ἄλλα παιδιὰ, να χάνουν τῆς πεντάρης των. Ὑστερα λίγο - λίγο ἀπὸ τῆς πετρῆς περνοῦν εἰς τῆς μαχαιριῆς, ἀπὸ τὰ παιχνίδια εἰς ἄλλα ἐλαττώματα, και ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα . . . εἰς τὴν κλοπὴν.

Ὁ Φεροῦτσος τὴν ἤκουεν ὄρθιος ὀλίγα βήματα μακρὰν τῆς, ἀκουμπισμένος εἰς ἕνα ἐρμάρι και με τὰ μούτρα κατεβασμένα και τὰ φρύδια του ζαρωμένα.

Τὰ ὠραία μαλλιά του ἐμπρὸς ἦσαν ριμμένα εἰς τὸ μέτωπον και τὰ γαλανὰ του μάτια ἔμειναν ἀκίνητα. — Ἀπὸ τὰ παιχνίδια, εἰς τὴν κλοπὴν, ἐπανελάθεν ἡ γραῖα, κλαίουσα. Κύταζε καλά, Φεροῦτσο.

Σκέψου τὸν Μοτσόνη, αὐτὴν τὴν μάλιστα ἐδῶ τοῦ τόπου, ὁ ὁποῖος τώρα εἶναι εἰς τὴν πόλιν και κάμνει τὸν τυχοδιώκτην και ὁ ὁποῖος εἰκοσαετῆς ἐπῆγε δύο φορὰς εἰς τὴν φυλακὴν και ἔκαμε τὴν μητέρα του, τὴν ὁποῖαν ἐγὼ ἐγνώριζα, να ἀποθάνῃ ἀπὸ τὸν μεγάλο της καῦμό, και τὸν πατέρα του να καταφύγῃ εἰς τὴν Ἑλβετίαν ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν του. Σκέψου αὐτὸ τὸ κακὸ ὑποκείμενον τὸ ὁποῖον ὁ πατέρας σου ἐντρέπεται να ἀντιχαιρεῖσῃ και ὁ ὁποῖος εἶναι πάντοτε συντροφευμένος ἀπὸ φαύλους, χειροτέρους και ἀπὸ αὐτόν, ἕως ὅτου καταλήξῃ εἰς τὸ κάτεργον. Ἐ! λοιπόν, τὸν ἐγνώρισα παιδί. Ἐρχισεν ὅπως σύ. Σκέψου ὅτι θὰ κάμῃς τὸν πατέρα σου και τὴν μητέρα σου να ἔχουν τὸ ἴδιο τέλος.

Ὁ Φεροῦτσος δὲν ὠμίλει. Δὲν εἶχε κακὴ καρδιά. Ἡ κακὴ του συμπεριφορὰ προήρχετο μᾶλλον ἀπὸ τὴν μεγάλην του ζωρότητα και ἀπὸ τὴν πολλὴν του τόλμην, παρὰ ἀπὸ τὴν κακὴν του ψυχὴν και ὁ

τὸ ἔτος τοῦτο να διοργανώσῃ λαχεῖον, τοῦ ὁποῖου κερδίζοντες ἀριθμοὶ θὰ εἶναι οἱ τῶν ἀποδείξεων πληρωμῆς συνδρομῆς τοῦ 1899 ἐντὸς τῆς α' τριμηνιας αὐτοῦ. Ἀλλὰ και αἱ κατὰ τὰ λοιπὰ ἔτη κακοπληρώτριαι, ἐὰν ἤδη ἐξοφλήτωσι τὰ χρέη των και προτληρώσουν ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου και μέχρι τῆς 15ης Φεβρουαρίου τὴν συνδρομὴν τοῦ 1899, θὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸ λαχεῖον, τοῦ ὁποῖου κερδίζοντες ἀριθμοὶ εἶναι ὄχι μόνον 20, ὡς ἐγράψαμεν εἰς τὸ «Ἡμερολόγιον» μὰς, ἀλλὰ 100. Καὶ πᾶσαι αἱ νέαι συνδρομητριάι, θὰ δικαιοῦνται με τὸν ἀριθμὸν τῆς ἀποδείξεως των να λάβουν μέρος εἰς τὸ λαχεῖον μὰς.

Ἡ κλήρωσις αὐτοῦ θὰ γείνη εἰς ὀρισθησομένην ἡμέραν και ὄρην, ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἐκ κυριῶν και κυριῶν γνωστῶν εἰς τοὺς κύκλους τῶν γραμμάτων. Τὸ πρακτικὸν τῆς κληρώσεως θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» και εἰς δύο καθημερινὰς ἐφημερίδας.

Ὁ α. ἀριθμὸς ὁ ἐξαχθησόμενος ἐκ τῆς κληρωτίδος θὰ κερδίξῃ ἕν φόρεμα μεταξωτῶν χοροῦ. Οἱ δύο ἐπόμενοι ἀνὰ εἰς ὑποκαμισὰκι μεταξωτῶν. Ὁ 3ος δὴν ζεύγη γάντια πέτσινα. Οἱ 10 ἐπόμενοι ἀνὰ 1 ζεύγη γάντια πέτσινα. Οἱ ἄλλοι 10 ἀνὰ μίαν καλλιτεχνικὴν εἰκόνα τοίχου. Οἱ 10 ἐπόμενοι ἀνὰ εἰς καλλιτεχνικὸν ἀντικείμενον ἕκαστος. Οἱ ἄλλοι 10 ἀνὰ μίαν μικρὰν δέσμη ἀρθῶν τεργητῶν διὰ γυναικεῖους πῖλους. Οἱ ἄλλοι 10 ἀνὰ μίαν ἐπιτολίαν συνδρομῆν δωρεὰν εἰς τὴν «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν.» Οἱ ἄλλοι 10 ἀνὰ 1 πρῶτον τόμον τῆς Ἱστορίας τῶν συγχρόνων Ἑλληνίδων. Οἱ ἄλλοι 20 ἕκαστος τὴν Ζωὴν Ἐνδὸς Ἑτους πεντακοσιοσέλιδον σύγγραμμα τῆς κ. Κ. Παρρέν. Οἱ ἄλλοι 20 ἀνὰ ἕνα παλαιὸν τόμον τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν».

Ὅσαι δὲ ἐκ τῶν συνδρομητριῶν μὰς ἐγγράψουν ἀπὸ τοῦδε 5 νέας συνδρομητριάς εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν» θὰ λάβουν μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ὀνομάτων και τοῦ ἀντιτίμου τῶν νέων συνδρομῶν, ἕνα κλῆρον ἡριθμημένον, ὁ ὁποῖος θὰ δίδῃ δικαίωμα και εἰς ἄλλο λαχεῖον, τοῦ ὁποῖου θὰ κερδίξουν ὅλοι οἱ ἀριθμοὶ. Ὁ μεγαλύτερος τῶν ἀριθμῶν τούτων θὰ κερδίξῃ ἀντικείμενον ἀξίως 50 δρ., ὁ δὲ τελευταῖος ἀντικείμενον ἀξίως 5 δρ.

πατέρας του δι' αὐτὸν, τὸν λόγον τὸν εἶχε κακοσυνειθίσει, διότι τὸν ἐξετίμα και τὸν ἐθεώρει ἱκανὸν κατὰ βάθος διὰ αἰσθήματα ὠραία. Ἦτο βέβαιος, ὅτι ὁ υἱὸς του ἠδύνατο να πράξῃ γενναίας πράξεις και ὠραίας και διὰ τοῦτο τὸν ἄφηνεν ἐλευθέρων και ἐπερίμενε να σωφρονισθῇ μόνος του. Ὁ μικρὸς εἶχεν ἐν τούτοις ἕν ἐλάττωμα, ἦτο ἰσχυρογνώμων και δύσκολος πολὺ, ἀκόμη και ὅταν μετεμελεῖτο, δὲν ἄφινε να ψιθυρῶσιν τὰ χεῖλη του τὰς καλὰς λέξεις, αἱ ὁποῖαι μὰς κάμνουν να συγχωροῦμεν. — Να! ἔχω ἄδικον, δὲν θὰ τὸ κάμω πλέον, συγχώρησόν με. — Ἐνίοτε ἠσθάνετο τὴν καρδίαν του γεμάτη, διαχύσεις, ἀλλὰ ἡ υπερηφάνειά του δὲν τὸν ἄφηνε να τὰς ἐκδηλώσῃ.

— Ἄ! Φεροῦτσο, ἐξηκολούθησεν ἡ μάμμη, βλέπουσα αὐτὸν σιωπηλόν. Οὔτε μίαν λέξιν μετανοίας δὲν μοῦ λέγεις! Βλέπεις εἰς ποῖαν ἐλεεινὴν κατάστασιν εύρίσκομαι; Δὲν ἔπρεπε να βαστᾷ ἡ καρδιά σου να με κάμῃς να ὑποφέρω, να κάμῃς να κλαίῃ ἡ μητέρα τῆς μητέρας σου, ἔτσι γερόντισα εἰς τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν τῆς. Ἡ κακομοῖρα ἡ γιαγιά σου ποῦ σ' ἀγάπησε τόσον πολὺ και ἤθελε τόσον τὸ καλὸν σου, και σὲ νανούρισε νύκτες και ἡμέρας δλόκληρες, ὅταν ἦσουν μικρὸς λίγων μηνῶν, και δὲν ἔτρωγε διὰ να σὲ παῖξῃ, να σὲ διασκεδάξῃ; δὲν ξεῦρεις! Ἐλεγα πάντοτε: «Αὐτὸς θὰ εἶναι ἡ παρηγορία μου! και τώρα! θὰ ἐδίδα εύχαρίστως αὐτὴν τὴν ὀλίγην ζωὴν ὅπου μοῦ μένει διὰ να σὲ ἐβλεπα πάλιν καλὸν και εὐπειθῆ, ὅπως ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, ὅταν ἐγὼ σὲ ὠδήγηον εἰς τὸ ἐξωκκλήσι. Θυμᾶσαι, Φεροῦτσο, ποῦ μοῦ γέμιζες με πετραδάκια και χόρτα και σὲ ἔφερα εἰς τὸ σπῆτι εἰς τὴν ἀγαλιά μου ἀποκοιμισμένο; Τότε τὴν ἀγαπούσεις τὴν καυμένη τὴν γιαγιά σου.

(Ἀκολουθεῖ).